

Põhja-Sakala valla 2024. aasta eelarve

SELETUSKIRI

Sisukord

1. SISSEJUHATUS	2
2. KOONDEELARVE	3
3. EELARVE TULUD	4
3.1. PÕHITEGEVUSE TULUD	4
3.1.1. 30 MAKSUTULUD	5
3.1.2. 32 KAUPADE JA TEENUSTE MÜÜK	5
3.1.3. 35 SAADAVAD TOETUSED	10
3.1.4. 38 MUUD TEGEVUSTULUD	10
3.2. INVESTEERIMISTEGEVUSE TULUD	11
4. EELARVE KULUD	11
4.1. PÕHITEGEVUSE KULUD VALDKONDADE LÕIKES	12
4.2. INVESTEERIMISKULUD	13
5. LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS	13

1. SISSEJUHATUS

Eelarve eelnõu on koostatud vallavalitsuse poolt vastavalt KOFS § 5, § 21 ja § 22 sätestatule. Eelarve on koostatud üheks eelarveaastaks tekkepõhisena. Tekkepõhise arvestusprintsibi kasutamise korral kajastatakse majandustehinguid nende toimumise perioodis sõltumata sellest, millal tehingu eest arveldatakse. Seega ei sõltu tekkepõhine arvestus laekumistest ja väljamaksetest. Tekkepõhine eelarve võimaldab eelarves kavandada ja eelarve täitmise aruandes kajastada kõiki tehinguid ning seda perioodis, kui tehing tegelikult toimub/toimus.

Eelarveosad on vastavuses KOFS sätetega. Eelarve koosneb viiest osast:

- põhitegevuse tulud;
- põhitegevuse kulud;
- investeerimistegevus;
- finantseerimistegevus;
- likviidsete varade muutus.

Eelarve osad kajastatakse klassifikaatori järgi. Igal tulu- ja kululiigil on oma tähis. Tähistuse aluseks on riigi poolt kasutusel olev klassifikaator. Klassifikaatori järgi algab numeratsioon kahekohalise numbriga. Iga tulu- ja kululiik liigub detailsema jaotuse suunas ja vastavalt sellele lisandub ka numbreid tähistuses.

2. KOONDEELARVE

KOONDEELARVE	Eelarve 2023	Täitmine 31.12.2023	Eelarve projekt 2024
PÕHITEGEVUSE TULUD	17 461 392	0	18 185 482
Maksud	7 965 000		8 696 220
Tulud majandustegevusest	2 401 333		2 562 791
Saadavad toetused	7 059 459		6 891 471
Muud tegevustulud	35 600		35 000
PÕHITEGEVUSE KULUD	15 794 423	0	17 343 494
Antud toetused	1 652 300		2 258 395
Muud tegevuskulud	14 142 123		15 085 099
PÕHITEGEVUSE TULEM	1 666 969	0	841 988
INVESTEERIMISTEGEVUS	-771 811	0	-515 835
Põhivara müük	457 620		300 000
Põhivara soetus	-1 081 608		-338 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine	298 923		55 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine	-145 006		-207 835
Finantstulud	13 260		5 000
Finantskulud	-315 000		-330 000
EELARVE TULEM	895 158	0	326 153
FINANTSEERIMISTEGEVUS	-940 374	0	-1 026 153
Kohustuste vähenemine	-940 374		-1 026 153
Nõuete ja kohustuste muutus	257 880		0
Muutus kassas ja hoiustes	212 664		-700 000
EELARVE KOGUMAHT	18 276 411	0	19 245 482
Raha ja pangakontode saldo perioodi algul	625 521		1 000 000
Raha ja pangakontode saldo muutus	212 664	0	-700 000
Raha ja pangakontode saldo perioodi lõpul	838 185	0	300 000

Põhitegevuse tulude mahuks planeeritakse 2024. aastal **18 185 482** eurot, mis on 2023. aasta eelarvega võrreldes 724 090 eurot suurem.

Põhitegevuse kuludeks on kavandatud **17 343 494** eurot. Kulud kasvavad võrreldes 2023. aasta eelarvega 1 549 071 eurot ehk 9,8%.

Põhitegevuse tulem ehk põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe on **841 988** eurot. Põhitegevuse tulem mõjutab 2024. aasta investeerimisvõimet ning järgnevate perioodide eelarveid tervikuna. Valla eesmärk on hoida tulude ja kulude vahe positiivses mahus.

Investeeringustegevuseks on planeeritud 300 000 eurot põhivara müügist ja 55 000 eurot sihtfinantseerimisest. Investeeringustegevuse kuludeks planeeritakse kokku 338 000 eurot. Põhivara sihtfinantseerimiseks antavaid vahendeid on kavandatud 207 835 eurot. Intresse tasutakse kohustustelt 330 000 eurot. Investeeringustegevus kokku on negatiivse tulemiga summas -515 835 eurot, mis kaetakse omavahenditega. Eelarve tulemiks nimetatakse põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude eelarveosa kogusumma vahet, millele on liidetud

investeeringustegevuse eelarveosa kogusumma. Põhja-Sakala valla 2024. aasta eelarve tulem on 326 153 eurot.

Põhja-Sakala valla laenukohustused 2022-2024

Laenu kohustused	2022	2023	2024
Laenukohustused kokku aastas	904 186	940 374	1 026 153
Laenukohustuste jääk aasta lõpuks	8 383 337	7 442 963	6 416 810

Valla **laenukohustused** moodustavad 2024. aasta lõpuks 6 416 810 **eurot** ehk 35,3% põhitegevuse tuludest.

3. EELARVE TULUD

Tulude eelarve koosneb põhitegevuse tuludest, investeeringustegevuse tuludest, finantseeringustegevuse tuludest ning likviidsete vahendite kasutusele võtmisest.

Põhja-Sakala valla tulude struktuur 2023–2024 (ilma likviidsete vahendite muutuseta).

TULUD KOKKU	Eelarve 2023	Täitmine 31.12.2023	Eelarve projekt 2024
Põhitegevuse tulud	17 461 392		18 185 482
Investeeringustegevuse tulud	769 803		360 000
Nõuete-kohustuste muutus	257 880		
KOKKU	18 489 075	0	18 545 482

3.1. PÕHITEGEVUSE TULUD

Suurima osa valla eelarve tuludest moodustavad põhitegevuse tulud, suurenemine võrreldes 2023. aastaga 4,1%.

Põhitegevuse tulud	Eelarve 2023	Täitmine 31.12.2023	Eelarve projekt 2024
Maksud	7 965 000		8 696 220
Tulud majandustegevusest	2 401 333		2 562 791
Saadavad toetused	7 059 459		6 891 471
Muud tegevustulud	35 600		35 000
KOKKU	17 461 392	0	18 185 482

3.1.1. 30 MAKSUTULUD

Tunnus	Tulu nimetus	Eelarve 2023	Täitmine 31.12.2023	Eelarve projekt 2024
30	MAKSUTULUD	7 965 000		8 696 220
3000	Tulumaks	7 550 000		8 250 000
3030	Maamaks	415 000		446 220

3000 Füüsilise isiku tulumaks

Füüsilise isiku tulumaks on valla eelarves kõige suurema osatähtsusega – 2024. aasta eelarve projektis moodustab see tuluallikas tuludest 44%. Tulumaksu laekumise prognoosimisel on lähtutud Rahandusministeeriumi prognoosidest ja riigi poolt tehtud muudatusi tulumaksuseadusesse. Residendist füüsiliste isikute maksustatavast tulust laekus maksumaksja elukohajärgsele kohalikule omavalitsusele kuni 2023. aastani 11,96%, 2024. aastal 11,89% ja lisaks hakkab kohalikule omavalitsusele laekuma tulumaksu 2,5% valla pensionäridele makstavast pensionist. Tulumaksu põhiliseks kasvuteguriks on palkade kasv, s.h alampalga suurenemine.

Võrreldes 2023. aasta tegeliku laekumisega on planeeritud tulumaksu tõusu kasv 700 000 eurot. Rahandusministeerium prognoosib Põhja-Sakala vallale tulumaksu laekumise tõusu ca 1 000 000 eurot, kuid vaadates 2023. aasta tegelikku laekumist viimastel kuudel, siis prognoositav tõus võib olla liiga suur. Riski saab maandada reservfondi kasutamise ja investeringute tegemise lükkamisega aasta keskele või teise poolde, kui tegelik laekumine on selgem.

3030 Maamaks

Maamaks on riiklik maks, mis laekub 100% omavalitsusüksuse eelarvesse. Maamaksu laekumine on olnud eelnevatel aastatel stabiilne ja korrapärane vastavalt maksu tasumise tähtaegadele.

2024. aastaks on maamaksu laekumise mahuks prognoositud 446 220 eurot, suurenemine on tingitud maa maksumäära protsendi suurendamisest maa maksustamishinnast.

3.1.2. 32 KAUPADE JA TEENUSTE MÜÜK

Tunnus	Tulu nimetus	Eelarve 2023	Täitmine 31.12.2023	Eelarve projekt 2024
32	Tulud kaupade ja teenuste müügist	2 401 333	0	2 562 791
3200	Riigilõivud registritoimingutelt	14 300		11 000
3220	Tulud majandustegevusest	45 000		45 000
3221	Tulud haridusalasest tegevusest	1 036 074		1 123 255
3222	Tulud kultuuri- ja kunstialasest tegevusest	66 050		40 250
3223	Tulud spordi- ja puhkealasest tegevusest	707 442		745 190
3224	Tulud tervishoiust	9 400		11 200
3224	Tulud sotsiaalialasest tegevusest	412 895		471 650
3229	Tulud muudelt tegevustelt	3 700		850

3233	Tulud elamu- ja kommunaaltegevusest	70 181		78 396
3237	Õiguste müük	36 291		36 000

320 Riigilõivud

Vallaelarvesse laekuvad riigilõivud peamiselt ehitusseadustiku alusel tehtavatest toimingutest (projekteerimistingimuste, ehitusloa ja kasutusloa taotluste läbivaatamine).

3220 Tulud haridusalasest tegevusest

Tunnus 3220	Eelarve 2023	Täitmine 31.12.2023	Eelarve projekt 2024
Tulud haridusalasest tegevusest	1 036 074		1 123 255
322000 Tulu koolitusteenuse osutamisest	341 492		371 232
09212041 Lahmuse Kool	215 200		239 400
09212071 Suure-Jaani Gümnaasium	36 068		34 452
0921208 Teiste KOV põhi- ja üldhariduse koolitusteenus	90 224		97 380
322020 Koolieelsete lasteasutuste kohatasu	318 835		343 827
091101 Suure-Jaani lasteaed Sipsik	46 900		56 000
0911010 Teiste KOV lasteaiateenus	169 140		163 344
091103 Kõpu lasteaed	12 475		13 500
091104 Kirivere Kooli lasteaed Tähekild	15 081		17 000
091105 Olustvere lasteaed Piilu	15 216		23 971
091106 Sürgavere lasteaed Vembu	5 611		7 670
091107 Tääksi lasteaed Täksikud	5 611		5 950
091108 Vastemõisa lasteaed Päevalill	20 604		22 809
091109 Võhma lasteaed Mänguveski	28 197		33 583
322040 Tasu toitlustamiskuludeks	132 765		148 935
091101 Suure-Jaani lasteaed Sipsik	31 048		37 000
091103 Kõpu Lasteaed	10 100		10 100
091104 Kirivere Kooli lasteaed Tähekild	11 400		12 500
091105 Olustvere lasteaed Piilu	12 000		12 500
091106 Sürgavere lasteaed Vembu	4 428		8 000
091107 Tääksi lasteaed Täksikud	4 100		5 400
091108 Vastemõisa lasteaed Päevalill	15 771		14 450
091109 Võhma lasteaed Mänguveski	16 388		27 335
09212021 Kirivere Kool	380		0
096011 Koolilõuna Suure-Jaani Kool	7 500		7 500
0960111 Koolilõuna SJ - Sürgavere tegutsemiskoht	1 050		1 000
0960112 Koolilõuna SJ - Tääksi tegutsemiskoht	2 000		2 000
096012 Koolilõuna Kirivere Kool	2 700		2 500
096013 Koolilõuna Kõpu	5 200		5 200
096014 Koolilõuna Olustvere Põhikool	700		0
096015 Koolilõuna Võhma Kool	4 600		450
096016 Koolilõuna Lahmuse Kool	3 400		3 000
322090 Muud tulud haridusalasest tegevusest	242 982		259 261
091101 Suure-Jaani lasteaed Sipsik	700		2 300
091102 Kõidama lasteaed Traksik	1 500		1 000
091108 Vastemõisa lasteaed Päevalill	0		300
091109 Võhma lasteaed Mänguveski	1 360		759
092120111 Suure-Jaani Kooli tegutsemiskoht	69 000		0
092120112 Suure-Jaani Kooli laagrid	0		83 400
092120113 Suure-Jaani Kooli baar	30 350		32 500

092120121 Sürgavere tegutsemiskoht	18 560		0
092120131 Tääksi tegutsemiskoht	1 500		0
09212021 Kirivere Kool	50		100
09212031 Kõpu Põhikool	15 000		15 000
09212041 Lahmuse Kool	87 000		90 000
09212061 Võhma Kool	1 300		1 900
09212071 Suure-Jaani Gümnaasium	760		800
0951007 Suure-Jaani Gümnaasiumi huvikool	13 552		25 002
0951008 Võhma Muusikakool	2 350		6 200

Tulud koosnevad valla hallatavate haridusasutuste omatuludest, milleks on teiste omavalitsuste osalus nende õpilaste eest, kes käivad Põhja-Sakala valla hallatavates haridusasutustes. Omatulu on veel koolieelsete lasteasutuste kohatasu, toitlustamise kulude tasu ja muud tulud, mille hulgas on huviringide tasulised teenused. Tulud haridusalasest tegevusest suurenevad 8,4% – 87 180 eurot.

Põhja-Sakala vallavalitsuse hallatavate lasteasutuste kulude osaliseks katmiseks vanemate kaetava osa määr on kehtestatud Põhja-Sakala Vallavolikogu määrusega. Lasteaia kulude osaliseks katmiseks vanema kaetava osa suuruseks ühe lapse kohta on 6% Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud töötasu alammäärast kuus. See on 43,50 eurot lapse kohta kuus (2023. a I p-a oli 39,24 eurot lapse kohta kuus). Kui peres käib lasteaia kaks last, on teise lapse kohatasu 50% ja alates kolmandast lapsest on lapsevanem kohatasust vabastatud. Alates 1. septembrist 2024. a on kohatasu 49,20 eurot lapse kohta kuus, tulenevalt 2024. aastal kehtima hakanud töötasu alammäärast 820 eurot.

Tulu koolitusteenuste osutamisest kasvab 8,7%, mis tuleneb teistest omavalitsuste laste arvu kasvust Põhja-Sakala valla haridusasutustes, sh Lahmuse koolis, kus kasvuks prognoositakse 11,2%.

Põhja-Sakala lasteaedade kohatasu suureneb 7,8%, mis on tuleneb kohamaksu suurenemisest vastavalt määrusele ning laste arvu kasvust seoses uute lasteaiarühmade avamisega.

Põhja-Sakala Vallavalitsuse korraldusega kinnitatakse igal aastal kooli ja lasteaia õpilaskoha tegevuskulu arvestuslik maksumus järgmiseks aastaks, mis on aluseks arvlemisel teiste omavalitsustega.

Teiste omavalitsustega arvlemisest Põhja-Sakala lasteaedades käivate laste eest planeeritud summa on 163 344 eurot.

Toitlustamise kulude kasvuks prognoositakse 12,2%, mis tuleneb arvesatud tegeliku toiduraha suurenemisest.

Muude haridusalaste tulude alla on korraldatud laagrite tegevusega kaasnevad tulud. Uue tegevusalana on kasutusele võetud Suure-Jaani Kooli Laagrid TA 092120112, et eraldada tegevus kooli tuludest ja kuludest. Planeeritavad tulud on 83 400 eurot.

Vallas tegutseb kaks huvikooli: Suure-Jaani Gümnaasiumi huvikool ja Võhma Muusikakool, mille tulused planeeritakse 2024. a 31 202 eurot, mis 15 300 euro võrra suurem 2023. a tuludest. Tulude suurenemine on tingitud huviringide kohatasu tõusust.

3221 Tulud kultuuri- ja kunstiasutuste tegevusest

Tunnus 3221	Eelarve 2023	Täitmine 31.12.2023	Eelarve projekt 2024
Tulud kultuuri- ja kunstiasutuste tegevusest	66 050		40 250
322100 Raamatukogude tasulised teenused	200		200
082011 Kõo Raamatukogu	100		100
082013 Suure-Jaani Raamatukogu	50		50
082014 Võhma Raamatukogu	50		50
322110 Rahva- ja kultuurimajade tasulised teenused	61 150		35 250
082021 Põhja-Sakala Kultuurikeskus	10 000		7 000
082023 Paala rahvamaja	350		250
082024 Vastemõisa rahvamaja	1 000		700
082025 Võhma Vaba Aja Keskus	47 500		25 800
082026 Pilistvere rahvamaja	2 300		1 500
322140 Reklaami müügi tulud	4 700		4 800
083001 Ajaleht	4 700		4 800

Kultuuri tuludena arvestatakse peamiselt kultuurimajades korraldatud üritus ja laatade piletitulu ning ajalehes avaldatud reklaami müügitulu.

Võhma Vaba Aja Keskuse tulud (ka kulud) 2024. a on planeeritud väiksemana võrreldes 2023. a-ga, suurema üritusena on arvestatud Võhma Linna Päevade läbiviimine. Tegelikud eelarve tulud (kulud) selguvad ürituste korraldamise käigus.

3222 Tulud spordiasutuste tegevusest.

Tunnus 3222	Eelarve 2023	Täitmine 31.12.2023	Eelarve projekt 2024
Tulud spordi- ja puhkealasest tegevusest	707 442		756 390
322200 Spordibaaside ja spordikomplekside tulud	21 700		33 400
08102011 Kõpu spordihoone	700		700
08102012 Sürgavere spordihoone	16 000		28 800
0810202 Sporditegevus	5 000		3 500
092120131 Tääksi tegutsemiskoht	0		400
322290 Muud tulud spordi- ja puhkealasest tegevusest	16 020		11 790
08107011 Suure-Jaani Noortekeskus tsentraalne	3 700		2 800
08107012 Kõo Noortekeskus	100		100
08109012 Laagrid ja malevad	10 820		7 890
092120111 Suure-Jaani Kooli tegutsemiskoht	1 000		1 000
092120131 Tääksi tegutsemiskoht	400		0
3222901 SPA tulud	470 112		485 000
072102 Suure-Jaani Tervisekoda	470 112		485 000
3222902 Kohvik	139 610		155 000
0721021 Suure-Jaani Tervisekoda - kohvik	139 610		155 000
3222903 Tervisekeskuse ruumide rent	60 000		71 200
072103 Suure-Jaani Tervisekeskus	60 000		71 200

Tulud spordi- ja puhkealasest tegevusest suurenevad 37 748 eurot – 5%. Kõige suurema osa moodustab Suure-Jaani Tervisekoja tulu, mille planeeritud kasv on 3% ja kohvikul 11%.

Tervisekojas on plaanis on ümberkorraldused, et pakkuda hoones majutust, millega on võimalus tulusid veelgi suurendada. Projekteerimine selleks käib.

Spordiürituste tuluna on arvestatud rent Suure-Jaani staadioni kasutamise eest Suure-Jaani Koolis korraldatavate laagrite raames.

Sürgavere spordihoone planeeritava tulu kasv 2024. a on 12 800 eurot.

3223 Tulud tervishoiuvaldkonnast tegevusest

Tunnus 3223	Eelarve 2023	Täitmine 31.12.2023	Eelarve projekt 2024
Tulud tervishoiuvaldkonnast tegevusest	9 400		11 200
322390 Muud tulud tervishoiust	9 400		11 200
072103 Suure-Jaani Tervisekeskus	9 400		11 200

3224 Tulud sotsiaalaladest tegevusest

Tunnus 3224	Eelarve 2023	Täitmine 31.12.2023	Eelarve projekt 2024
Tulud sotsiaalaladest tegevusest	412 895		471 650
322430 Üldhooldekodude tulud	336 945		382 800
10200022 Pilistvere hooldekodu	315 400		382 800
10200023 Sotsiaalhoolekande asutused	21 545		
322440 Erihooldekodude tulud	58 000		65 000
10200024 Põhja-Sakala Sotsiaalteenuste Keskus	58 000		65 000
322460 Päevakeskuste tulud	17 950		21 450
10200021 Kõpu STK	300		400
10200024 Põhja-Sakala Sotsiaalteenuste Keskus	17 000		20 400
10200025 Võhma Kogukonnajärgne	650		650
322490 Muud tulud sotsiaalaladest tegevusest			2 400
10200022 Pilistvere Hooldekodu			2 400

Tulud sotsiaalaladest tegevusest on kasvanud 58 755 eurot ehk 14,2%, s.h Pilistvere hooldekodu tulu on kasvanud 21,4%, mis tuleneb kohatasu tõusust. Suurenenud on 20% Põhja-Sakala Sotsiaalteenuste Keskuse koduhooldusteenuse osutamisest saadav tulu.

3233 Üüri- ja renditulud varadelt

Tunnus 3233	Eelarve 2023	Täitmine 31.12.2023	Eelarve projekt 2024
Üüri- ja renditulud	70 181		78 396
323310 Eluruumidelt	58 317		69 400
06100 Valla korterite haldus (va sots. korterid)	617		900
10200021 Kõpu STK	12 800		18 000
10200025 Võhma Kogukonnajärgne	35 500		35 500
10600 Sotsiaalkorterid	9 400		15 000
323320 Mitteeluruumidelt	8 984		7 296
01112 Valla- ja linnavalitsus	2 200		2 200
047301 Kõpu külastuskeskus	2 237		0
06100 Valla korterite haldus (va sots. korterid)	3 452		5 000
072103 Suure-Jaani Tervisekeskus	1 000		0
092120111 Suure-Jaani Kooli tegutsemiskoht	95		96
323390 Muu tulu üüri ja rendiga kaasnevast tegevusest	2 880		1 700
08102012 Sürgavere Spordihoone	1 000		0
10200021 Kõpu STK	630		800
10200025 Võhma Kogukonnajärgne	1 250		900

Tulud koosnevad peamiselt vallale kuuluvate korterit ja üürimajade rendi- ja üürituludest. Planeeritav kasv on 12%.

3.1.3. 35 SAADAVAD TOETUSED

Riigieelarve seadusega eraldatakse kohalikele omavalitsusele toetust hariduskuludeks, toimetulekutoetuse maksmiseks, koolilõuna kulu osaliseks katmiseks, sotsiaaltoetuste ja – teenuste osutamise toetuseks, omavalitsuste tulubaasi stabiliseerimiseks ja muudeks toetusteks.

Toetusfondi ühtne eesmärk on tagada kohalikele omavalitsustele piisavad vahendid kohaliku elu üle iseseisvalt seaduste alusel otsustamiseks. Toetusfondi vahendid on määratud konkreetseks otstarbeks. Igal aastal jaotatakse neid vahendeid Vabariigi Valitsuse määrusega. 01.12.2023. a seisuga määruse eelnõu veel ei ole.

Küll on teada, et sellised sihtotstarbelised toetused, nagu hooldereformi toetus, asendushoolduse toetus ja matusetoetus, enam ei laeku, vaid need kulud tuleb katta tulumaksu laekumiste ja tasandusfondi suurenemise arvel.

Tunnus 35	Eelarve 2023	Täitmine 31.12.2023	Eelarve projekt 2024
Saadavad toetused	7 059 459		6 891 471
350000 Kodumaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	291 759		240 648
350020 Välismaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	28 120		73 280
352000 Kohaliku omavalitsuse toetusfond	5 161 422		4 559 876
352001 Kohaliku omavalitsuse tasandusfond	1 578 158		2 017 667

Toetused moodustavad 2024. aasta valla eelarvest 39% (2023. aastal 41%) ja on oma iseloomult sihtotstarbelised. Osatähtsuse suurem on valla eelarves ainult tulumaksu prognoositav laekumine.

Riigieelarvelisi eraldisi tasandusfondist on 2 017 667 eurot mittesihtotstarbeliselt jooksvateks kuludeks. Riigieelarves on nõrgema tulubaasiga kohalike omavalitsuste toetamiseks moodustatud valla- ja linnaeelarvete tasandusfond, mille vahendid jaotatakse kohalike omavalitsuste vahel vastavalt valemile, mis on sätestatud iga-aastaselt riigieelarves. Tasandusfondist eraldatakse vahendeid nendele omavalitsustele, kelle arvestuslikud kulud jäävad alla arvestuslikele tuludele. Tasandusfondi arvestusmetoodika on alates 2024. a muutunud, ning sinna sisse arvestatakse hooldusreformiga omavalitsustele kaasnevate kohustuste katteks vahendid.

Riigi poolset toetusfondi eraldused ei ole veel kinnitatud.

Kodumaise- ja välismaise sihtfinantseerimisena arvestatakse koolipiima ja -puuvilja toetusi.

3.1.4. 38 MUUD TEGEVUSTULUD

38250 Kaevandamisõiguse tasu

Maardlate kaevandamistasu makstakse keskkonnatasude seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide järgi. Kohalikule omavalitsusele eraldatakse 50% maardlate kaevandamisõiguse tasust.

38254 Laekumine vee erikasutusest

Kohalik omavalitsus annab oma halduspiirkonnas nõusoleku vee erikasutuseks, mis on vee kasutamine veekogu või põhjaveekihi seisundit mõjutavate ainete, ehitiste või tehnovahenditega. Vee erikasutuseks peab kasutajal olema luba, mille annab Keskkonnaamet. Tasu vee erikasutusõiguse eest makstakse keskkonnatasude seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide järgi. Vastavalt eeltoodule eraldatakse 50% kohaliku omavalitsuse eelarvesse.

3.2. INVESTEERIMISTEGEVUSE TULUD

Tunnus 3502	Eelarve 2023	Täitmine 31.12.2023	Eelarve projekt 2024
Investeermistevuse tulud	298 923		55 000
06100 Valla korterite haldus (va sots. korterid)	63 400		
06300 Hajaasustuse programm	72 503		55 000
091109 Võhma lasteaed Mänguveski	110 000		
10200022 Pilistvere hooldekodu	26 020		
10200024 Põhja-Sakala Sotsiaalteenuste Keskus	0		
10200025 Võhma Kogukonnamaja	27 000		

3502 Rahandusministeerium

Hajaasustuse programmi rahastamiseks eraldatud summa riigilt on 55 000 eurot.

4. EELARVE KULUD

Kulude eelarve koosneb põhitegevuse kuludest, põhivara soetusest, antavast sihtfinantseerimisest põhivara soetuseks, finantskuludest (võetud laenude teenindamise intressimaksed) ja olemasolevate laenude tagasimaksetest.

KULUD KOKKU	Eelarve 2023	Täitmine 31.12.2023	Eelarve projekt 2024
Põhitegevuse kulud	15 794 423		17 343 494
Investeermiskulud	1 541 614		875 835
Kohustuste tasumine	940 374		1 026 153
KOKKU	18 276 411		19 245 482

EELARVE KULUD MAJANDUSLIKU SISU JÄRGI

Kulugrupid	Eelarve 2023	Täitmine 31.12.2023	Eelarve projekt 2024
KULUD KOKKU	17 336 037		18 219 329
Põhitegevuse kulud	15 794 423		17 343 494
Sotsiaaltoetused	989 847		1 372 560
Sihtotstarbelised eraldised	662 453		885 835
Personalikulud	9 505 991		10 312 518
Majandamiskulud	4 606 032		4 589 480
Muud tegevuskulud	30 100		183 100
Investeeringustegevuse kulud	1 541 614		875 835
Põhivara soetus	1 081 608		338 000
Antavad toetused põhivara sihtfinantseerimiseks	145 006		207 835
Intressikulud	315 000		330 000

Sotsiaaltoetuste kulud tõusevad 2024. a 382 713 eurot ehk 39%, mis tuleneb 2023. a läbiviidud hooldereformist.

Sihtotstarbeliste eraldiste all on olulisemad summad toetused Põhja-Sakala Haldus AS-ile, sellel aastal lisandub vallale kuuluvate mänguväljakute hoolduskulu.

Personalikulud suurenevad 9%, mille sisse on planeeritud töötasu tõus lasteaia õpetajate abidele, kokkadele, noorsootöötajatele, ametnikele, osaliselt ringijuhendajatele ja muusika- ning huvikooliõpetajatele. Osaliselt on töötasutõusudeks planeeritud vahendid jäetud esialgu reservfondi. 01.12.2023. a seisuga ei ole arvestatud pedagoogide palgatõusuga, see lisatakse eelarvesse, kui riigi poolt on kehtestatud pedagoogide alamtöötasu määr.

2024. aastal on riigi poolt kehtestatud alampalk 820 eurot, 2023 oli see 725 eurot (kasv 11,6%).

Intressikulude kasv on planeeritud 5%.

4.1. PÕHITEGEVUSE KULUD VALDKONDADE LÕIKES

VALDKONDADE KULUD	Eelarve 2023	Täitmine 31.12.2023	Eelarve projekt 2024
Põhitegevuse kulud	15 794 423		17 343 494
01 Üldised valitsussektori teenused	1 406 529		1 724 963
03 Avalik kord ja julgeolek	35 028		18 500
04 Majandus	499 382		534 704
05 Keskkonnakaitse	247 981		296 534
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	233 056		245 824
07 Tervishoid	679 159		704 305
08 Vaba aeg, kultuur, religioon	1 254 760		1 227 835
09 Haridus	9 664 279		10 507 183
10 Sotsiaalne kaitse	1 774 248		2 083 647

4.2. INVESTEERIMISKULUD

2024. a planeeritavad investeeringud on:

Valla teed	230 000 eurot
Olustvere lasteaia mänguväljak	8 000 eurot
Kirivere kool	100 000 eurot

Antav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks:

Hajaasustuse programm	110 000 eurot
Viljandi Loomade Varjupaik	97 835 eurot

5. LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS

Planeeritav raha- ja pangakonto saldo on 1 000 000 eurot.

Likviidsete varade muutus 700 000.

Perioodi lõpuks (2024. a.) planeeritav raha- ja pangakonto saldo on 300 000 eurot.